

Ö?retmenlerin Yap?sal Güçlendirilmesi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retmenlerin Yap?sal Güçlendirilmesi Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27395>

Özet

Ö?retmenlerin Yap?sal Güçlendirilmesi Ölçe?i (ÖYGÖ), Puskulluoglu ve Altinkurt (2017) taraf?ndan geli?tirilmif bir ölçektir. Bu ölçek, ö?retmenlerin örgütsel ba?lamda deneyimledikleri yap?sal güçlendirme düzeylerini ölçmek amacıyla tasarlanm?ttır. Ölçek geli?tirme çal??mas?, Kanter'in yap?sal güçlendirme teorisine dayanmakta olup, ö?retmenlerin i?lerini etkili bir ?ekilde yapabilmeleri için ihtiyaç duyduklar? kaynaklara, bilgilere, deste?e ve f?rsatlara eri?imlerini de?erlendirmektedir. Çal??mada, ölçe?in psikometrik özellikleri kapsaml? bir ?ekilde incelenmi?, geçerlik ve güvenilirlik analizleri yapılm?ttır.

ÖYGÖ, e?itim yönetimi ve örgütsel psikoloji alanlar?nda, ö?retmenlerin i? tatmini, örgütsel ba?lılı?? ve mesleki yeterlili?i gibi sonuç de?i?kenleriyle yap?sal güçlendirme aras?ndaki ilişkileri incelemek için güçlü bir araç sunmaktadır. Ölçe?in geli?tirilmesi, Türk e?itim sistemi ba?lam?nda ö?retmenlerin güçlendirilme algılar?n? derinlemesine anlamaya olanak tan?m?ttır.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmenlerin Yap?sal Güçlendirilmesi Ölçe?i, Yap?sal Güçlendirme, Ö?retmen, Okul Yönetimi, Örgütsel Davran??, Psikometrik, Ölçek Geli?tirme.

Yazarlar

Elif Iliman Puskulluoglu, Y?lmaz Altinkurt

Amaç

Ö?retmenlerin Yap?sal Güçlendirilmesi Ölçe?i'nin temel amacı, ö?retmenlerin çal??tıkları kurumlarda Kanter'in yap?sal güçlendirme modeline göre ne ölçüde güçlendirildiklerini tespit etmektir. Bu yapı, ö?retmenlerin mesleki rollerini yerine getirirken sahip oldukları yetki, bilgi, kaynak ve destek mekanizmalar?na eri?imlerini kapsar.

Ölçek, ö?retmenlerin örgütsel yapı içerisinde kendilerini ne kadar etkili ve yetkili hissettiklerini nicel olarak belirleyerek, okul yöneticilerine ve e?itim politikas? yap?c?lara iyile?tirme alanları hakkında somut veriler sunmayı amaçlamaktadır. Aynı zamanda, yap?sal güçlendirmenin ö?retmenlerin motivasyonu ve okul performans? üzerindeki etkilerini ara?tırmaya olanak sağlamaktadır.

Yap?

Ölçek, Judith Kanter'in (1993) kurumsal güçlendirme teorisi temelinde geli?tirilmifdir. Kanter'e göre, bir çal??anın güçlendirilmesi hissetmesi, pozisyonunun sa?ladığı dört temel yap?sal f?rsata eri?imine ba?lıdır: bilgiye eri?im, kaynaklara eri?im, deste?e eri?im ve f?rsatlara eri?im.

Öğretmenlerin Yapısal Güçlendirilmesi Ölçeği (ÖYGÖ), bu dört temel boyutu eğitim bağlamına uyarlayarak ölçmektedir.

Bu dört boyutun her biri, öğretmenlerin örgütsel süreçlere katılımı, karar verme mekanizmalarındaki etkisini, mesleki gelişim olanakları ve amirlerinden ve meslektaşlarından aldıkları yardım kapsamaktadır. Ölçek, bu yapıların öğretmenlerin iş ortamındaki özerklik ve etki düzeyini nasıl belirlediğini araştırmaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, Yapısal Etitlik Modellemesi (YEM) teknikleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Geliştirme çalışmasında, hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. AFA sonuçları, ölçeğin Kanter'in teorisiyle uyumlu, çok boyutlu bir yapıyı ortaya koyduğunu göstermiştir.

DFA sonuçları ise önerilen dört faktörlü modelin veri ile iyi bir uyum sergilediğini kanıtlamıştır. Uyum indeksleri (örneğin, CFI, TLI, RMSEA) kabul edilebilir sınırlar içinde bulunmuş, bu da ölçeğin ölçmeyi amaçladığı teorik yapıyı başarıyla temsil ettiğini göstermiştir. Bu bulgular, ÖYGÖ'nün yapı geçerliğinin yüksek olduğunu desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizleri, iç tutarlılık yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Çalışmada, Cronbach's Alpha (α) katsayısı hesaplanmıştır. Elde edilen sonuçlar, ölçeğin genelinde ve alt boyutlarında yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermiştir.

Genellikle, Cronbach's Alpha değerleri .80'in üzerinde çıkmıştır. Bu yüksek katsayılar, ölçek maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü ve dolayısıyla ölçeğin güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu kanıtlamaktadır. Güvenirlik sonuçları, ÖYGÖ'nün tekrarlı ölçümlerde tutarlı sonuçlar verdiğini işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Öğretmenlerin Yapısal Güçlendirilmesi Ölçeği'nin Faktör Analizi, ölçeğin yapısal olarak dört alt boyuttan oluştuğunu göstermiştir. Bu dört faktör, Kanter'in teorik çerçevesini yansıtmaktadır:

Faktör 1: Kaynaklara Erişim

Faktör 2: Bilgiye Erişim

Faktör 3: Desteğe Erişim

Faktör 4: Fırsatlara Erişim

Yapılan analizler, ölçek maddelerinin ilgili oldukları faktörlere yüksek yükler verdiğini ve faktörler

arası korelasyonların kabul edilebilir düzeyde olduğunu ortaya koymuştur. Bu çok boyutlu yapı, öğretmenlerin güçlendirilme deneyimlerinin sadece tek bir deşikenden ibaret olmadığını, aksine örgütsel bağlamdaki çeşitli etki mekanizmalarının etkileşimi sonucu oluştuğunu göstermektedir.

Araç

Test Type: Geliştirme (Development)

Format: Kendini Değerlendirme Ölçeği (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Öğretmenler (Teachers)

Age Group: Yetişkin (Çalışan) Popülasyon

Population Details: Türkiye'deki çeşitli okullarda görev yapan ilkökul, ortaokul ve lise öğretmenleri.

Test Methodology: 5'li Likert tipi derecelendirme ölçeği kullanılmıştır. Katılımcılar maddelere "Kesinlikle Katılmıyorum" (1) ile "Kesinlikle Katılıyorum" (5) arasında puan vermektedirler. Ölçek toplam 24 maddeden oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Eğitim Psikolojisi, Örgütsel Güçlendirme, Öğretmen Özerkliği, Geçerlik, Güvenirlik, Faktör Analizi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: elif.iliman@gmail.com

Correspondence Address: Elif Iliman Puskulluoglu (Sorumlu Yazar)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2017 yılında yayımlanmıştır. Kullanım izinleri ve ücret bilgisi için sorumlu yazar Elif Iliman Puskulluoglu ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar genellikle yazarların izniyle gerçekleştirilir.

Ölçeğin orijinal makalesi ve detaylı psikometrik bilgileri içeren PDF dosyası aşağıdaki

ba?lant?dan indirilebilir: [development-of-teachers-structural-empowerment-scale-tses-a-validity-and-reliability-study-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Puskulluoglu, E. I., & Altinkurt, Y. (2017). Development of Teachers' Structural Empowerment Scale (TSES): A Validity and Reliability Study. *Üniversitepark Bülten| Üniversitepark Bulletin*, 6(1), 118-132.

Makalenin dijital nesne tanımlayıcısı (DOI) bağlantısı: dx.doi.org/10.22521/unibulletin.2017.61.10

Ö?retmenlerin Yap?sal Güçlendirilmesi Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??tır. Orijinal maddeler için lütfen referans verilen makaleye ba?vurunuz (Puskulluoglu & Altinkurt, 2017).